

Foaia POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an . . . . 2 cor. 20 bani.

România, America și alte țări străine 11 cor. anual.

Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică
Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).Un șir petit prima-dată 14 bani, a două-oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Cetatea Șemislului.

Intr-o telegramă, ce a sosit eri comanda noastră militară ne vestește, că cetatea Șemislului a căzut în mâinile dușmanilor. Nu a fost cucerită de Ruși cu puterea lor, ci după o imprejurare, căre a ținut mai mult ca patru luni și jumătate, ne mai având hrana înădestulitoare, s'a predat. A închinat steagul sărăcă să fi învinsă, după ce garnizoana cetății și-a îndeplinit datoria în modul cel mai strălucit. Va trece multă vreme până ce fapta vitejească a soldaților noștri, cari au apărat cetatea Șemislului, va fi ștearsă din amintirea oamenilor.

Iată cum zugrăvesc telegramele sosite până acumă predarea cetății. Joi, în 18 a lunii de față, garnizoana înconjurată de Ruși, a început a trage o ploaie năpraznică de foc asupra dușmanului, care s'a svârcolit, toată ziua și toată noaptea următoare, cercând să se apere. În lupta lor eroică un dușman mai înfricoșat decât Rușii se aprobia de zidurile cetății: era lipsa de nutremant pentru soldați. Generalul Kuzmanek dădu deci poruncă soldaților noștri, ca Vineri, des de dimineață, să iasă din șanțurile și întăriturile cetății spre a sparge silele Rușilor, cari încunjurau Șemislul. Astfel se încinse, în ziua aceasta, o luptă săngeroasă, care ținu până la ceasurile două după amiază. Grămezi de dușmani fură secerate de garnizoana noastră. În locul celor căzuți însă răsăreau alții și alții, cari își încordau toate puterile spre a zdobi întăriturile neînvinse ale cetății.

In imprejurările aceste, comandanțul cetății generalul Kuzmanek, primi poruncă dela înalta comandă a armatei noastre să se mai țină trei zile și apoi să nimicească el însuși toate podurile din cetate, să arunce în aer magazinu-

rile, tunurile să le strice, întăriturile, să le dărâme, șanțurile să le umple, ca nimic să nu rămână pe mână Rușilor. Până Luni dimineață se făcură toate aceste și atunci generalul Kuzmanek, făcu de stire mai marilor săi prin telegraful fără de sărmă, că a predat cetatea Un aeroplano, pe care se aflau soldați de ai noștri, plutind în înălțimi deasupra cetății, stătu de văzu cum se predau vitejii noștri soldați și apoi își luă sborul spre vârfurile Carpaților,

După spusele ministrului nostru de apărare a țării numărul soldaților noștri, cari au apărat cetatea și au căzut acum prizonieri la Ruși, nu a fost mai mare de 25,000 oameni, iar armata rusească, ce i-a împresurat nu a întrecut numărul de optzeci mii de soldați. Căderea Șemislului deci nu prea are mare însemnatate pentru mersul viitor al războiului.

Istoria știe să ne povestească despre multe cetăți, cari au fost încunjurate și cucerite. Așa spre pildă Plevna în anul 1877 a fost împresurată de Români și Ruși vreme de 142 zile. Parisul în 1870—71 s'a predat Nemților după 131 zile, iar Șemislul nostru împresurat, în două rânduri, s'a predat numai după 165 zile. Vitejia soldaților noștri, între cari au fost foarte mulți Români, a apărat cu izbândă vreme îndelungată această cetate.

Comandanțul cel mai înalt al armatei noastre, arhiducele Frideric a dat un ordin de zi, în care mulțumește garnizoanei viteze, ce a apărat, patru luni și jumătate, puternica cetate și încheie cu cuvintele, pe cari le rostim și noi: cetatea n'a fost lăsată de dușman, ci învinsă de puterile firii. Ea va rămâne și pentru timpurile viitoare o dovadă strălucită de vitejie și împlinire a datoriei.

stați mai aproape de inima împăratului și regelui vostru, voi, florile imperiului meu, podoaba popoarelor mele și binecuvântarea viitorului acestora!

Dar nu numai împăratului și regelui vostru stați voi mai aproape, ci încă unuia, față de care chiar și cei mai puternici ai lumii acesteia sunt ființe neputincioase: Domnului și Dumnezeului nostru! În ochii vostru lucește încă lumina zorilor creațiunei, în jurul vostru e raiu și ceriu.

Dumnezeu e atotputernic. În mâna lui se află soarta tuturor popoarelor. În fața voinei lui se pleacă toți și toate, și voine lui conduce stelele și oamenii. Ca această atotputernică mâna dumnezeiască să apere și ocrotească Austro-Ungaria, să o facă să îningă asupra numărășilor săi dușmani, întărindu-se prin îningere, spre gloria și mărire lui Dumnezeu, — e singurul pe care-l mai pot dori, după o viață bogată în suferințe.

Dorința mea a fost, atunci când atât de Tânăr și plin de speranțe am urcat tronul ianitășilor mei, și dorința mea va fi aceea, care poate în curând va răsuna ca ultim cuvânt de pe buzele mele muribunde: iubirea și îngrijirea față de țările mele, față de popoarele mele!

Dumnezeu le conduce toate, așa cum el vrea. Noi, oamenii, nu putem să facem nimică în afară de el și fără el. Si încă fiindcă voi, iubiți copii, stați mai aproape de Dumnezeu, să roagă împăratul și regelui vostru, ca să vă rugați Lui să ne binecuvinte și să împărtășească de grația sa cauza noastră. Dumnezeu ascultă rugăciunea celor nevinovați, pentru că îubește și și vede în ei chipul său. De aceea să nu încetați, ci să vă rugați mereu, cu mâinile încleștate, voi cei mici și cei mai mici. Pentru că suntem, că dacă copiii imperiului se roagă pentru patria lor, steaua noastră stă bine. Si pentru aceea voi veți fi părtași la ziua de îningere și de glorie a imperiului. Voi ați cerut binecuvântarea asupra steagurilor noastre, asupra armatei noastre!

Iubiți copii! Nu uitați imperiul la care aparțineți pe pământ, și nu uitați pe bătrânul împărat și rege al imperiului: Francisc Iosif.

Răvașul

războiului european.

Rușii fugăriți din Carpați. — Luptele din Bucovina. — Sfârșitul bătăliei dela Augustowo. — Francezii și Englezii respinși. Alte mari lupte în pregătire.

Marea încăierare, ce se desfășură înaintea ochilor noștri, în lumea întreagă, a fost mai crâncenă și mai săugeroasă în săptămânilile din urmă. Deși pierderile, de pe o parte și de pe alta, au fost foarte mari, totuși nici pe departe

Maiestatea Sa Monarhul cătră copii din țările sale.

Bătrânul nostru monarh a adresat o foarte frumoasă scrisoare cătră copii din țările sale. În aceste vremuri cuvintele împăratești revarsă o dulce mângăiere nu numai în sufletul micelor odrasle, ei ele ne induioșază pe toți prin îngrijirea și iubirea, ce o poartă față de noi. Iată această scrisoare:

„Către iubiți copii ai imperiului nostru. Că eu de pe pragul mormântului, în momente

atât de serioase, mă adresez vouă, iubiți copii — se întâmplă din mai multe motive. Întâi, voi ați fost totdeauna bucuria și mângăierea, ba de multe ori, în vremile grele ale lungiei mele vieți, singura mângăiere și singura bucurie a împăratului și regelui vostru. Când vă vedeam, cădea asupra mea, în umbra vieței mele, iarăș căte-o rază de soare. Voi, copii, sunteți acela, cari

nu se poate spune, că războiul s'ar apropia de sfârșit.

Tara noastră înfrântă cu Germania luptă pe un câmp de bătălie ne mai pomenit de mare, care se întinde din Bucovina, peste Carpați și Galitia, și tăindu-și cale prin Polonia rusească, se duce până sus în Prusia răsăriteană la lacurile măzurice. După cât ne vestește comanda armatei noastre, partea cea mai grea de luptă s'a dat pe vârful munților Carpați. Aici a trebuit să se bată flacări noștri și cu zăpada, care căzuse grea în timpul din urmă și cu numărul mare al dușmanilor Gerul, apoi fulgii de zăpadă, pe care îi aruncă vântul în ochii omului și vremea moartă îngreunează munca soldaților, cari nu văd să întească bine nici chiar la depărtări mai mici. Dar cu toate aceste neajunsuri armata noastră a înaintat binișor în multe locuri, iar în altele a silit pe Ruși să dea înapoi, după ce au suferit pierderi mari de oameni.

După cum ne vestește comanda noastră se dă acum o mare luptă pe întindere de 400 chilometrii, în munții Carpați. Bătăliile cele mai crâncene sunt pe aripile celor două armate. Ceea ce se poate spune, este, că porțile de intrare ale Carpaților sunt în mâinile noastre. Tot asemenea și vîrfurile munților. În unele părți ostirea noastră a pătruns chiar până pe pământul Galiei. Din pricina aceasta trecătorile Carpaților sunt închise pentru dușman, aşa încât, dacă ar vrea să rupă șirul nostru, ar trebui să ia lucrul dela început. Numai în Carpații păduroși și în Beschizi, Rușii sunt stăpâni, dacă nu pe înălțimile trecătorilor, totuși pe unele părți din pasurile din Galitia. Cu toate încercările încăpăținăte ale Rușilor de până acum, ei nu și-au putut ajunge scopul. Cele din urmă telegrame ne-au adus vestea, că cetatea Przemysl a fost

cuprinsă de Ruși. După cum spune comanda militară însă, faptul acesta nu poate schimba mult în spre paguba noastră mersul războiului. Cât privește lupta din Bucovina armata noastră a trecut Prutul silindu-i pe Ruși să se retragă.

In Polonia rusească, de-a lungul râului Pilița încercarea Rușilor de-a sparge șirurile noastre s'a lovit de puterea armelor noastre. Generalul Hindenburg a izbutit după o mare bătălie, care s'a dat la apus de Augustow, spre miază noapte de Lomza și Prasznyss, să pună stăvila înaintării rusești. Comanda armatei rusești a încercat să înfățișeze lucru, ca și când și ea ar fi avut o reușită oare-care, cu toate că după spusele Germanilor ar fi căzut în prinsoare mai mult decât unsprezece mii de Ruși. In partea aceasta luptele se fac săngeroase.

In Franță, după luptă de iarnă, ce s'a dat în Champagne, în luna lui Februar, pe unele locuri stăpânește liniste deocamdată. Tinta Francezilor a fost, ca să spargă șirul de bătaie al Germanilor. Însă cu toate jertfele mari ce le-au adus pierzând 45,000 oameni nu și-au ajuns scopul. Si Englezii și-au încercat norocul la Neuve-Chapelle, unde au dat o mare luptă, care i-a costat douăsprezece mii de oameni. Sfârșitul acestor lupte a fost, că fiște care a rămas stăpân pe locurile de mai înainte.

Telegramele războiului.

Budapesta, 16 Martie. — Pe frontul din Polonia, lângă Lokusno, spre est dela Sulejow am respins atacurile dușmane. In regiunea Gorlice au fost zădărcite mai multe atacuri dușmane de noapte. In Carpați, pe cea mai mare parte a frontului, au fost eri numai lupte de artilerie. Spre nord dela pasul Uzok e aproape liniste. Dușmanul a suferit perdeți grele în luptă.

De altfel nu simțea aproape nici o durere, nici o impunătură; și afară de setea aceasta, care-l frigea neincetat, aproape nu mai suferea de loc.

Bielul căprar începu să aibă vedenii străine, pe cari le zărea că într-o depărtare palidă și nedeslușită: șirul Carpaților ardelenesc investiția cu brădeturi, ținuturile cunoscute de altădată, și satul său sus în inima munților

Acestea toate ce le vedea, erau mai cu seamă icoane umbroase, cu umbră multă, cu mușchi mătăsos, pline de izvoare limpezi și proaspete, — și bătrâna sa mamă iubită, care-l prindea dulce, pentru a-l duce de mână la biserică din mijlocul satului, ca în copilărie... O mireazmă dulce de sinziană și iarbă patulită îl adia ușor din cine știe ce parte...

Ah!... o măngăiere a mamii sale... ah! mamă-sa, aici, netezindu-l fruntea cu sărmanele ei mâini bătrâne și tremurătoare, și stropindu-i capul ce ardea, cu apă proaspătă!

Cum? Mamă-sa nu-l va mai măngăia niciodată? El nu-i va mai auzi niciodată glasul ei argințiu și dnlee? Niciodată!.. Niciodată!... Să fie oare acesta sfârșitul la toate? Să moară singur, singur, aici, în arșiță, fără de făclie în mână, în câmpul acesta!... Si căprarul Ion se ridică de odată într-o mână, nevoid a muri.

— Ioane! intră în horă!

Inaintea lui, mânăt de un vânt de fur-

tele de alătări. Din detașamentele din prima linie de foc s'au nimicit 2 batalioane, iar noi am făcut prizonieri 650 de soldați dușmani capturând și 3 mitralieze. Spre nord delă Wis-kow am ocupat o înălțime și am făcut prizonieri 380 de soldați ruși. Pe înălțimea din est Ottyni am respins încercările Rușilor de a ne sparge rândurile. Primind noui întăriri dușmanul ierăș a progresat pe aceste înălțimi. Cu ocazia acestor atacuri Ruși au suferit însă perdeți grele. Fiecare atac al lor l-am respins în mod săngeros. General de divizie Höfer, locuitorul șefului de stat major.

Budapesta, 17 Martie. — In Polonia rusească și în Galitia de vest am respins eri câteva atacuri izolate ale dușmanului. In regiunea Wyskow am zădărcit pretutindeni încercările dușmanului de ași reocupa pozițiile cucerite de trupele noastre. Spre sud dela Nistru se dau lupte numai pe unele puncte. Situația a rămas neschimbată. Pe frontul din Carpați n'a obvenit nici un eveniment mai însemnat. Spre est dela Cernăuți am zădărcit prin focul nostru erile pe țărul sudic al Prutului

Budapesta, 18 Martie. — In Carpați, pe înălțimile din nordvestul văii Laboră am respins după o luptă săngeroasă un atac vehement al dușmanului cauzându-i acestuia perdeți mari. Am nimicit mai multe companii dușmane. Am zădărcit apoi încercările repetite ale Rușilor, ea prin aruncarea înainte a forțelor lor covârșitoare să ne cuprindă pe neașteptate unele puncte de razim ale pozițiilor noastre. Toate aceste încercări însă au fost distruse de focul trupelor noastre. Am făcut prizonieri 280 de soldați dușmani. Pe celealte părți ale frontului n'a obvenit vreun eveniment mai însemnat. — General de divizie Höfer, locuitorul șefului de stat major.

Budapesta, 19 Martie.

In Carpați pe teritoriul dintre Lupkow și Smolnic docurge o vie luptă de artilerie. După o luptă scurtă am respins atacul Rușilor de pe înălțimile Baligrod-ului. Înainte de ameazi posibile noastre au fost atacate de mari forțe dușmane.

tună, trecea un sir de vedenii albe, ca un vârtej rotitor.

Si din atingerea acestui vârtej, cu prundisul scăpător, tăneau schintei.

Si duhurile acestea străvezii, întâlnindu-se unele cu altele în cercuri, repezi, ca un fum măturat de vânt, se pierdeau în înălțime, în jarul văduhului albastru.

Căprarul Ion începu să tremure din tot trupul. I-se părea intocmai ca și când ar fi fost ridicat în slavă de niște aripi teribile, de pasere necunoscută, și se gădea că aceasta era elipsa cea din uemă, a morții.

Dar nu fu nimic altceva, decât un sgârciu al mușchilor, un mare și îngrozitor început de durere.

Un nou val de sânge cald îl izbuoni din gură, iar o voce stinsă îl chemă pentru cea din urmă oară din depărtare.

— Niță! intră în horă!

Amintiri din copilăria sa, reinviau acum cu duiumul în minte, cu o limpezime străină. Auzia un cântec bătrânesc dela țără, o doină legănată, cu care îl adormia odinioară mamă-sa, ca copil mic.

„Somnu mi-e și m-a culca,
N'are cin' mă legăna“...

Si apoi, deodată, clopotul din satul său începu să sună sgomotos, de la marginea pădurii de mesteceni, începutul vecerniei...

Căprarul Ion.

De I. Broșu.

Sărmanul ostaș!...

Simțea c'o să moară. De nimic nu-i părea rău, nici de tinerețea lui și nici de prieteni. Un singur lucru îl istovea însă și-l făcea să sufere: străinătatea și setea, o sete cumplită, pe care trebuie că o au numai cei ce mor, în cele din urmă clipe.

Căprarul Ion, se tări cum putu, pe brânci, supt un mesteacăn cu frunzelă jucăușe, căutând un loc unde să-și adăpostească capul de groaza vipei de-amează, la umbră, — și se așeză frumos, cu față în sus, pentru a muri.

Ava o sete, o sete arzătoare, iar gâtul lui prinse să tremure, cuprins de niște mișcări repezi, ca niște sughiuri. Adeseori văzuse murind ortaci de-a lui din sat, și astfel cunoștea acest semn trist al sfârșitului, pe care poporul obișnuiește să-l numească: sughiul morții.

Sâangele îi curgea mereu din rană, și nisipul fierbinte al câmpiei uscate și sfirogite din Galitia, bea acest sângel cu lăcomie, ca pe-o rouă.

Spre nord dela pasul Uzsok însă tot aşa ca și în 14 I. c. am respins aceste atacuri cauzând dușmanului perdeți grele. Pe frontul din Galicia de vest au decurs înainte de ameazi lupte îndărjite. Deastădată însă numeroasele atacuri dușmane îndreptate în contra centrului și a aripei noastre din stânga s-au izbit pretutindeni de ținuta energetică și puternică a bavelor noastre trupe. Dușmanul a suferit perdeți foarte grele. Teatrul luptelor e acoperit cu cadavre. Am desarmat și făcut prizonieri 5 ofițeri și 500 de soldați dușmani. Pe frontul din Galicia de vest și Polonia nimic nou, — General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Budapestă, 19 Martie. (Oficial). În regiunea Lupkow și Smolnic s-au dat lupte aprige între artilerii. Atacul de noapte, de pe înălțimea situată spre sudvest de Boligrod, l-am respins după o luptă scurtă, spre sud de pasul Uzsok asemenea am respins atacul, ca și în 14 I. c., cu pierderi mari pentru dușmani.

Pe frontul sud-estic din Galicia, înainte de ameazi s-au dat lupte desperate, cu această ocazie, atacurile dese asupra pozițiilor noastre de mijloc și aripei stânge, pretutindinea s-au înfrânt de ținuta de granit și viteză a trupelor noastre, dușmanul a avut perdeți grele. Pe terenul de luptă au rămas mulți morți, am desarmat 5 ofițeri și 500 de ostași ruși și l-am făcut prizonieri.

Pe frontul din Galicia apuseană și Polonia usească nu este nimic de semnalat.

Budapestă, 20 Martie.

Pe frontul din Carpați n'a obvenit vreun eveniment mai însemnat. Spre nord-vest de la Nadworna am respins în mod săngheros atacurile aprige ale mai multor batalioane rusești, cari s-au apropiat de pozițiile noastre până la câteva sute de pași. Pe cele mai multe părți ale rontului din Galicia de sud e aproape liniste.

In Polonia și în Galicia de vest nu s'a întâmplat ceva mai însemnat. Viteaza garnizoană

Pe obrajii arămii ai căprarului Ion prinsă să curgă lacrimi; rugăciunile de altădată îl năvăliră în minte, și el, bietul ostaș, începu să murmură cu un zel de copil rugăciuni din »Visul Precestiei«. El apucă în mână o cruciuliță cu chipul Domnului Christos răstignit, — pe care i-o întărnișă la gât mamă-sa când plecase, și avu încă atâtă putere să-l duce la buze — și-l sărută c' o dragoste nețemurită. Si se rugă cu tot sufletul acestei icoane a durerii, la care, în fiecare seara se rugă pentru el și bătrâna lui mamă. Față i-se iumină de nădejdea tare, a celor care mor, — și, sus de tot, în linistea chinuitoare a acestei singurătăți, glasul ce i-se stingea încet murmură aceste cuvinte vecinice ale despărțirii: „la revedere în cer“...

Era aproape de amiaz și soarele dogoria căprarul Ion suferea tot mai puțin; câmpia, sub ascuțita lumină de vară, îi apărea ca o mare vatră de foc alb, a cărui căldură nu-l mai ardea. Uneori pieptul i-se umfla, ca pentru a trage aer mult, iar gura i-se deschidea pentru a cere apă.

Apoi falca de jos îi căzu deodată înțepenită; gura se deschise mare pentru cea din urmă cară, și căprarul Ion, muri dulce, într'o orbitorie strălucire a soarelui.

O geană ușoară de vînt, făcu se treacă acum peste cadavrul proaspăt încă, o mireazmă de salcina și iarbă cosită de curând, întocmai ca un vis frumos venit din altă lume...

din Pșemisl a făcut, — după o pauză mai lungă — o eșire în direcția oștei. A dat însă de o mare putere armată dușmană și după o luptă de câteva ore s'a retras în cetate.

Budapestă, 21 Martie. — In Carpați, pe teritoriul dintre pasul Uzsok și creasta Sceniec s-au s'au dat lupte crâncene. Încă în noaptea de de 20 a I. c. au încercat câteva trupe dușmane, ca să ne cuprindă printr'un neașteptat unele puncte de razim de aici.

I-am respins însă pretutindeni cauzând-le mari perdeți. Atacurile din orele de dimineată s'au prefăcut apoi în lupte de proporții mai mari, cari au ținut toată ziua pe unele părți. Până seara am respins toate trupele rusești, cari încercau să înainteze la Smolnic lângă râul San. Am făcut prizonieri 1070 de soldați ruși.

Pe celelalte fronturi na obvenit nimic de semnalat. — General de divizie Höfer, locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 16 Martie. — Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Spre sud de Ypern am cucerit înălțimea engleză St. Eloi, pentru care decurge lupta de alătări. Pe coasta sudică a înălțimii Loretto decurge încă luptă pentru rădicătura de munte din nordvestul Arrasului. In Champagne au fost zădărnicite mai multe atacuri franceze izbindu-se de focul nostru; dușmanul a suferit aici perdeți grele. Spre nord dela Beauvois le-am luat Francezilor mai multe transe. In pădurile argonice, precum și la marginea vestică a acestora s'au desfășurat lupte, cari țin și acumă. In Vosgi, pe unele puncte, lupta se desfășură și pe mai departe.

Pe câmpul de operații dela est: Rușii au atacat de pe ambiții țărmi ai râului, Orzița, precum și spre nordost dela Prasnis. Pretutindeni i-am respins însă. Lupta a fost îndărjită mai cu seamă în jurul Yednoreskului, unde am prins 2000 de Ruși. Din sudul Vistulei n'avem nimic de semnalat.

Berlin, 17 Martie.

Pe câmpul de operații dela vest: Luptă dată pentru ridicătura de deal de pe coastele înălțimii Loretto, spre nordost dela Arras, s'a sfârșit în favorul nostru. In Champagne, spre est dela Perthes și spre nord dela Le Mesnil Francezii ne au atacat peste zi, dar fără succes. Spre seară au început apoi spre nord dela Le Mesnil noui atacuri cu forțe mai mari. Luptele decurg încă. In pădurile argonice nu s'a sfârșit încă lupta. I-am alungat pe Francezi de pe coasta dinspre est dela pădurile argonice și din nordvestul localității Aauquois, căci se incuba seră într-o vreme acolo, bineînteleas numai în mod provizoriu. Spre nordvest dela Pont-à-Mousson am zădărnicit două atacuri franceze. In Vosgi se dau numai lupte de artilerie.

Pe câmpul de operații dela vest: Am respins eșirile slabe ale Rușilor îndreptate în contra localităților Taurogen și Langszargen. Încercările de eșire ale Rușilor dintre Skwo și Orzița au fost zădărnicite. Spre sud dela Vistula — nimic nou.

Berlin, 18 Martie. Pe câmpul de operații dela vest: Am respins eșirile Francezilor îndreptate contra pozițiilor neastre de pe coasta sudică a înălțimii Loretto. In Champagne, spre nord dela Le Mesnil, am pus față de ofensiva franceză contra-atacurile noastre. Am respins apoi atacul, pe care Francezii l-au repetit acolo noaptea, cauzând dușmanului perdeți grele.

In pădurile argonice s'au mai domolit puțin luptele. Filoții francezi au aruncat bombe

asupra orașului alsacian Sletstadt, dintre cari însă numai o singură bombă a avut succes căzând asupra edificiului prețărandie (școală normală). Au fost omorâți 2 copii, iar zece au fost greu răniți. Ca răspuns la această bombardare am aruncat și noi azi noapte bombe de calibră greu asupra cetății Calais.

Pe câmpul de operații dela est: Ruși și au continuat și eri, dar fără succes atacurile în contra pozițiilor noastre dintre Pissek și Orzița, precum și din nordvestul localității Prasnis. Spre vest și spre est dela Skrwa am prins 1900 de Ruși și am capturat patru mitralieze. Hordele de gloași ruși, cari au petrunit pe la Memel în partea cea mai dinspre nord a Prusiei estice, au secerat succesele eftine jefuind și aprinzând satele. Ca o pedeapsă pentru acestea am aruncat mari amende de despăgubire asupra orașelor de pe teritoriul rusesc ocupat de noi. Pentru fiecare sat sau moșie, pe cari aceste horde le-au dat prăjă focului, noi vom nimici deasemenea prin făcătrei sate sau moșii de pe teritoriul rusesc ocupat de noi. Iar penitru pagubele cauzate orașului Memel vom răspunde cu aprinderea și dărâmarea până la pământ a palatului gubernial din Suwalk, ori din alte gubernii aflătoare în mâinile noastre.

Berlin, 19 Martie. Pe câmpul de operații dela vest: In Champagne am zădărnicit iarăș două atacuri parțiale, pe cari Francezii le-au îndreptat în contra noastră spre nord de Le Mesnil și spre sud dela Beau Sejour. Am făcut prizonieri 2 ofițeri și 70 soldați dușmani. Dușmanul respins în urma focului nostru viu s'a retras — pe lângă perdeți grele — în pozițiile sale.

Spre sudost dela Verdun Francezii au înaintat pe mai multe puncte.

Pe câmpia dela Veuve l'am respins pe dușman. Lă marginea oștei a înălțimilor de lângă Maas mai ține încă luptă,

Pe câmpul de operații dela est: La Memel situația e încă nelămurită. Se vede, că detășamente mai slabe rusești au pătruns în orașul Memel. De contra dispozitii ne-am îngrijit noi. Intre Pissek și Orzița, precum și spre vest și nordost dela Prasnis am respins toate atacurile dușmanului; acesta a suferit aici în parte perdeți foarte grele.

Spre sud dela Vistula situația a rămas neschimbată.

Berlin 20 Martie.

Pe câmpul do operații dela vest: La St. Eloi, pe drumul Wytshete-Ypern le-am luat Englezilor un crâng. Am curățit coastă sudică a înălțimii Loretto de Francezi, cari se ascundaseră într-o văgăună. In Champagne e de mai multe zile liniste, după ce spre nord dela Beau Séjour le-am luat Francezilor câteva transe. La Combres spre nord dela Verdun pe șesul dela Veuve la marginea de răsărit a înălțimilor de pe Maas am redins atacurile parțiale ale Francezilor cauzând dușmanului perdeți foarte grele.

Fraucezii au întreprins de mai multe ori eșiri în contra pozițiilor noastre de pe înălțimile Reichsackerkopf și Hartmannwielerkopf.

ACESTE ATACURI AU FOST ÎNSĂ ZĂDARNICITE DE FOUL NOSTRU ÎNCĂ DE CÂND S'A INCEPUT. DUȘMANUL A SUFERIT AICI PERDEȚI GRELE.

Pe câmpul de operații dela est: Aici s'a scris zia relativ în liniste. Rușii au ocupat orașul Memel.

Berlin 21 Martie. — Pe câmpul de operații dela vest: Spre sudost dela Ypern am împușcat un aeroplân englez silindru-l să coboare. Pe pasageri l-am făcut prizonieri. Am zădărnicit pe două rânduri încercările Francezilor de a-și reocupa pozițiile de pe înălțimea Lo-

retto. Am luat la țintă catedrala din Soissons, pe care flutura steagul de Genf, deoarece am observat pe coperișul ei o stațiune de recunoaștere inamică și i-am alungat de acolo pe ofițerii francezi.

In Champagne spre sud dela Beau Sejour operează trupele noastre de pioneri. Am ocupat pozițiile de pe vârful înălțimii Reichsackerkopf, pe cari le apărău vitejște două batalioane de vânători de Alpi. Am prins 2 ofițeri și 200 soldați dușmani capturând 3 mitraile și o aruncătoare de mine. Barbariile franceze dela Schlettstadt — în Alsacia căud dușmanul a bombardat orașul deschis — le-am răspuns în noaptea trecută aruncând bombe asupra întăriturilor din Paris, precum și asupra centrului de căi ferate Compiegne.

Pe câmpul de operații dela ost: Intre O-mulev și Oasye am respins un atac rusesc, în timp ce am făcut prizonieri 2 ofițeri și 600 soldați ruși. Două atacuri de noapte rusești îndreptate în contra localității Jedporosek au fost zădănicite de focul nostru.

Lupta pentru Dardanele.

De trei săptămâni ochii tuturor sunt îndreptați către vestitele strâmtori, ce spără intrarea spre Turcia, spre Constantinopol. O puternică flotă, alcătuită din vapoare franceze și engleze au cercat să spargă cu tunurile lor mari stăvilele și întăriturile de pe amândouă coastele Dardanelelor.

Pentru ca cetitorii noștri să aibă cunoștință ce și cum sunt Dardanele, vom face o descriere a strâmtorei, servindu-ne pentru aceasta de descrierea ce o face revista Albina, care la rândul ei s'a servit de revista franceză „La nature“:

Dardanelele au o lungime de 70 chlm. și o lărgime între 5—6 chlm.

La răsărit e mărginită de muntoasa penisulă Galipoli, lungă de 80 chlm., constituind o puternică poziție militară. Coastele peninsulei de latura cealaltă — spre marea Egee — sunt prăpăstioase și nepătrunse, iar părțile celealte sunt provăzute cu puternicele forturi: Sultanie, Napoleon și Victoria.

Intrarea în strâmtoreare are o lungime de 5 chlm. și jumătate între capul Heler și Jenischer! Odinoară era apărată de castelele Sed-ul-Bahr pe coasta europeană și Cum-căle pe cea asiatică. Ambele forturi sunt reconstruite și bine înarmate cu tunuri Crup de calibrul mare. Deasemenea pe ambele măluri se găsesc o mulțime de alte întărituri puternice. Principalele forturi sunt acolo unde partea strâmtorei e foarte îngustă.

Toate forturile sunt acum bine modernizate putând rezista la orice acțiune.

Încercarea flotei aliaților de a pătrunde mai departe în strâmtoreare nu va putea reuși, ceeace se și adverește. O debarcare de trupe iarăși e foarte anevoieoașă căci turci, cari au prevăzut de mult aceasta, au luat măsuri de apărare. De altfel căteva debarcări, după cum anunță anumite telegramme nu au reușit.

Puterea armatei române.

— 900.000 combatanți. —

Cetim în ziarul »Seara«:

Puterea de războiu a armatei române a sporit dela 600.000 luptători la 900.000.

Se înțelege că trebuie să explicăm de îndată de unde a răsărit acest spor de 300.000 oameni sub vîrstă de 40 ani.

Explicația e totuși foarte lesne de dat.

Prin recrutarea anticipată a claselor 1916 și 1917 efectivul a fost sporit cu 120 mii oameni. Restul până la 300 mii îl reprezintă scutii și reformați cari au fost revizuiți.

Da, au fost găsiți ca buni pentru serviciul militar, de care se crezuse scăpați. 180.000 dintre acei cari fusese scutii și reformați.

Constatăm deci că 120.000 tineri din contingentele 1916 și 1917, uniți cu cei 180.000 foști scutii și reformați formează plusul de 300.000 la numărul de 600.000 luptători cunoscute până anul acesta.

In caz de războiu deci, țara va avea cu ce umple golurile ce s-ar face în rândurile intrate în luptă.

Războiul pe mare.

Amsterdam 18 Martie. Comanda vapoarelor de război englezesti face cunoscut, că dela începutul luptelor, au fost scufundate sau prinse de dușman 56 de vapoare de negoț din partea Germanilor. În afară de acestea 11 au fost băgăte în adâncul mării de mine (cu dinamită), 22 au fost înecate de vapoarele ce umblă pe sub apă (submarine), cecace dau la olaltă numărul de 87 de vapoare nimicite. Pe lângă acestea 46 bărci de pescari și-au pierdut urma. Din acestea se poate vedea ce pagubi însemnante au avut Englezii până acum, pe marea pe care ei erau stăpâni numai.

* * *

Geneva 18 Martie. După niște vesti venite din Franța, sub marinul german „U 29“ anume: „Hodland“, „Andalusian“, „Indian“, „City“ au fost atacat Sâmbătă la 8 ciasuri dimineață lângă insulele «Sally». Întâmplându-se scufundarea lui aproape de țărmuri, lumea a putut-o privi din apropiere. Marinarii au fost mărtuși. Două corabii cari erau de pază în port s-au luat după submarin, el însă întrând în apă se făcu nevăzut dinaintea lor. De altfel căpitanul submarinului «U 29» a mărturisit, că el a scufundat în Septembrie cele două vase de război englezesti: „Hogue“ și „Aboukir“.

* * *

Rotterdam 18 Martie. Din New-York se telegrafează că societățile de vapoare din America au hotărât să întrerupă legăturile lor de negoț cu Germania, deoarece închiderea mării făcută de Anglia e fără de primejdie.

* * *

Amsterdam 18 Martie. Gazetele spun, că vaporul „Waalstroem“ venind din Londra a fost oprit de un submarin german, care însă l-a lăsat să treacă mai departe.

* * *

Rotterdam 18 Martie. Vaporul „Batovia 4“ fiind urmărit de un submarin german a sosit în Rotterdam cu întârziere cu 20 de minute.

Un fost ministru bulgar în București.

Duminică seara a sosit la București fostul ministru bulgar Ghenadieff. Întâlnindu-se cu feluri gazetari, nu a voit să spună nimic mai de aproape despre politica Bulgarilor. El a zis chiar, că nu are nici o cunoștință despre o apropiată intrare în războiu a Bulgariei. Cât privește legăturile dintre România și Bulgaria, Ghenadieff a spus următoarele:

„Din cea dintâi zi, după încheierea păcii dela București, am crezut de folos să îndrumez politica Bulgariei către o mai strânsă prietenie cu România, având încrederea, că timpul va face să se uite dușmaniile trecutului. În acest scop mi-am dat, pe când eram ministru, toată osteneala; am început pertrătărt pentru faecerea unui pod pe Dunăre. Acest pod trebuia să fie în acelaș timp și un pod de împăcare.

Intr'adevăr el, pe lângă că ar fi hotărît legături economice mai vîi, între statele noastre vecine, pe lângă desvoltarea intereselor de negoț, într'o parte și într'altele, cari trebuia să aducă legături de mai multă prietenie între popoarele noastre. El iar fi dat puțină populației bulgare, care ar fi călătorit în apus, ca trecând prin România să cunoască mai bine această țară. Dintr'o pricina afară de voința noastră podul nu s'a putut face. Cu toate acestea, eu cred și astăzi, că Bulgaria trebuie să încheie căt mai strâns legături de prietenie cu România. Si aceasta o nădăjduesc cu atât mai mult, cu căt știu, după cum v'am spus, că vremea face să se uite dușmaniile din trecut. Popoarele sunt totdeauna tinere și pe față lor, trecutul nu lasă urmee

Turci au construit noi forturi la Dardanele.

Roma, 28 Martie. Ziarul „Tribuna“ cu privire la operațiunile din Dardanele afirmă că cu toate că întreprinderea aliaților ar avea o așa de mare importanță economică și militară în căt să compenseze din belșug de marile sacrifii ce le făcă, totuși Anglia și Franța conduc operațiunile cu dorință de a risca căt mai puțin. Același ziar crede însă că până când nu va fi organizată și împlinită o acțiune pe uscat în peninsula Gallipoli, trebuie considerat încă depărtat rezultatul final al cuceririi Dardanelelor.

Cum planuiesc aliații să ajungă la Constantinopol.

Roma, 28 Martie. — Se telegrafiază din Londra că aliații au recunoscut nevoia de a se îmbina operațiunile navale în Dardanele cu o acțiune pe uscat.

Criticii militari englezi socotesc că numai așa se vor forța strîmtorile și se va da o lovitură hotărîtoare Turciei. S'a decis că un corp de expediție compus din 150 mii 208 de anglo-francezi să fie trimis împotriva forțelor turcești concentrate în Turcia, în Peninsula Galipoli și în împrejurimile Constantinopolului. Însă contingentul cel mai însemnat din partea aliaților va fi alcătuit de Rusia. În așa seara, precum am anunțat de câteva zile, rușii concentreză între Odessa și Sebastopol 200.000 de oameni cari vor debaeca pe țărmul Traciei, la nord-vestul Bosforului, fiind sprijiniți de flota din Marea Neagră, care a fost de curând întărită cu arame și tunuri trimise de Japonia.

Români și italieni prizonieri de războiu în Rusia.

Roma, 28 Februarie. — Corespondentul din Rusia al ziarului „Secolo“ a vizitat pe soldații români și italieni supuși austriaci prizonieri în Rusia,

La Kirsanoff, orașul cu 5000 locuitori între Tambow și Saratow, se aflau mai mulți prizonieri, dintre cari cea mai mare parte suau slavi și Români dar se aflau și douăzeci și unu de italieni. Toți acești prizonieri locuiesc în trei

cazărmă, încăperi bină încălzite și primesc acelaș tratament și aceeași mâncare ca și soldații ruși și adecă: ceai și supă de două ori pe zi, un kgr. de pâne și două sute de grame de carnei. Mulți prizonieri răniți au fost îngrijiți în spitalele din Kiew, Moscova și Tambow și apoi au fost trimiși căre convalescenți la Kirsanoff. Toți sunt în deplină sănătate în afară de 15; între cari un italian, cări au încă nevoie de îngrijirile medicului. (A. T. I.)

Câtă putere de om a pierit până acumă în războiul acesta?

Morți. Răniți. Neputincioși.

Biroul internațional al „Crucei Roșii” din Geneva (Elveția) a adunat toate datele referitoare la pierderile pe cări le-au avut statele întrăte în război și le-a dat publicitate. Ele sunt următoarele:

Serbia a avut, dela 1 August 1914 până la 10 Ianuarie 1915, bolnavi și răniți 126.000, neapți de serviciu pentru timp îndelungat 19.500, prizonieri 46.000, morți 87.000. Laolaltă 278.000.

Munteanu a avut, dela 1 August până la 10 Ianuarie 1915, bolnavi și răniți 38.000, neapți de serviciu 12.500, prizonieri 18.500, morți 22 mii. Laolaltă 91.000.

Japonia a avut, dela 1 August până la 21 Noemvrie 1914, bolnavi și răniți 36.000, neapți de serviciu 5500, prizonieri 2500, morți 11.500. Laolaltă 55.500.

Rusia a avut, dela 1 August 1914 până la 10 Ianuarie 1915, bolnavi și răniți 1.490.000, neapți de serviciu 421.500, prizonieri 769.000, morți 743.000. Laolaltă 3.423.500.

Belgia a avut, dela 1 August până la 31 Decembrie 1914, bolnavi și răniți 62.500, neapți de serviciu 27.500, prizonieri 49.500, morți 72.500. Laolaltă 212.000.

Franța a avut, dela 1 August până la 31 Decembrie 1914, bolnavi și răniți 717.000, neapți de serviciu 439.000, prizonieri 494.500, morți 464.000. Laolaltă 2.115.500.

Anglia a avut, dela 1 August până la 31 Decembrie 1914, bolnavi și răniți 185.000, neapți de serviciu 49.500, prizonieri 82.500, morți 116.500. Laolaltă 433.500.

Toate statele înșirate au deci laolaltă: bolnavi și răniți 2.665.500, neapți de serviciu 975.000, prizonieri 1 milion 462.500, morți 1 milion 516.500. Laolaltă 6.606.500.

Pierderile puterilor centrale, Germania și Austro-Ungaria sunt apoi următoarele:

Austro-Ungaria a avut bolnavi și răniți 618.000, neapți de serviciu 96.500, prizonieri 132.500, morți 481.500. Laolaltă 1.570.500.

Germania a avut bolnavi și răniți 618.000 neapți de serviciu 83 mii, prizonieri 138.000 morți 341 mii. Laolaltă 1.180.000.

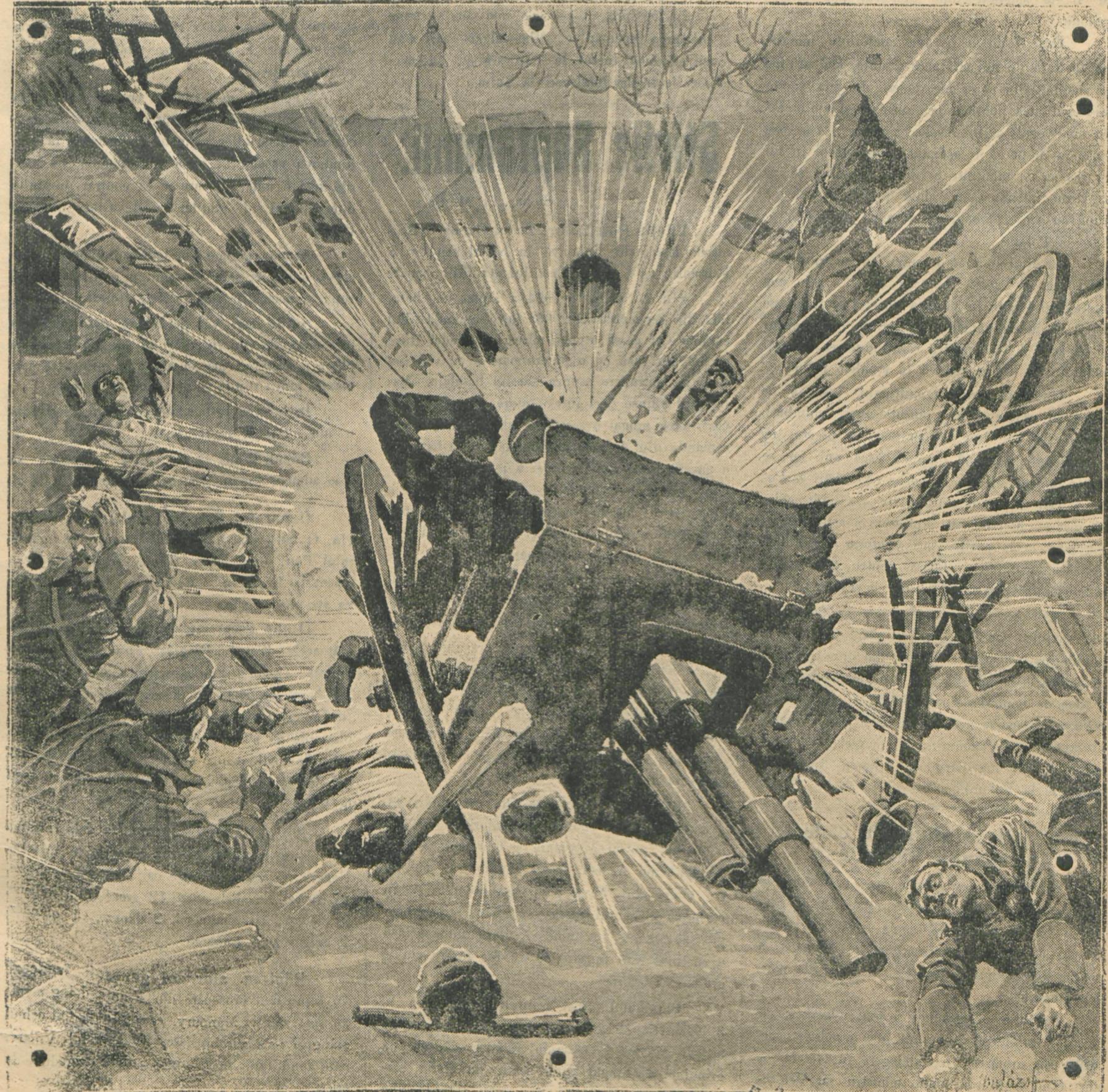
Laolaltă puterile centrale au pierderile următoare: bolnavi și răniți 1.378.000, neapți de serviciu 179.000, prizonieri 370.500, morți 822.500. Laolaltă 2.750.500.

Glasul Polonilor din Germania.

Marea gazetă din Viena „Neue Freie Presse” tipărește într-unul din numerile sale vorbirea deputatului polon **Trapesynsky**, unul din conducătorii Polonilor de sub stăpânirea

O pușcătură măiastră

O granată de a tunurilor noastre lovind și sfârmând un tun de al dușmanilor și omorând o mulțime de soldați.

nemțească. Se știe că acest popor nu a fost totdeauna mulțumit cu felul lor de trai și de aceea, când li s-a cerut să voteze budgetul (speciale), ei au ținut să-si arete și punctul lor de vedere în privința aceasta prin deputații lor. Iată ce a zis, între altele deputațul numit.

»Sunt peste 30 ani decând guvernul ţării și partidele majorității dietale privesc populaționea polonă de dușman. Legi deosebite și măsuri administrative urmăresc aceiași ţântă: oprirea desvoltării noastre naționale. Mai mult de 1200 milioane mărci, la cari trebuie să contribuim și noi, s-au cheltuit din visteria statului pentru a combate interesele naționale ale Polonilor (Aprobări la Poloni). A ne opune acestor nizuințe, a fost drept și datorința noastră. Cu toate aceste, deși suntem și acum ca și în trecut hotărîți să ne apărăm caracterul nostru național până la ultima răsuflare, noi n-am părăsit nicicând terenul dreptului, ci ne-am împlinit în deplină măsură toate datorințele ca cetăteni. În războiul de față am votat deosemenea în această cameră precum și în »Reichstag», fără nici o rezervă, toate măsuile, cari, după părerea guvernului, sunt de trebuință pentru scopurile războiului. Pe câmpile de luptă ale acestui război a curs pe partea noastră mai mult sânge polon pentru statul prusian decât ar fi de așteptat după numărul poporaționei polone,

Deși statul ar fi avut datorință morală, să fie față de noi cu luare aminte, am afirmat și susținut din acest loc de ani de zile zădărnic egalitatea politică, prin urmare și ajutorarea în mod egal a intereselor noastre. Am fost doar în drept să fi așteptat, ca guvernul în lucrarea sa de mantuire a binelui statului să se fi văzut îndemnat în clipa primejdiei, ca să rupă cu acest războiu din lăuntru ţării. (Aprobări la Poloni).

Ar fi trebuit să bănuim, că guvernul statului să fi șters în acea clipă cele mai grele legi făcute în pătriva noastră precum este legea de luarea pământului, oprirea colonizărilor și să se fi hotărît pentru reintroducerea învățământului în limba polonă în școalele polone,

Guvernul ţării s'a mulțumit însă să ne pună în vedere numai putința unei schimbări, mai târziu, pe când noi suntem de părere, că o nedreptate săvășită timp de zece ani nu se poate refațe numai prin vorbe (Aprobări la Poloni). Dar guvernul statului nu s'a sfătuit chiar să primească, cu toate protestele noastre, în buget toate acele poziții, cari, conform scopului și aplicării lor faptice, slujesc pentru combaterea polonismului nostru (Aprobări la Poloni).

Mai sunt dator să protețez în față opiniei publice în contra unui atare tratament a populaționei noastre. Noi privim orice păstrare mai departe a măsurilor în contra poporaționei polone de nepotrivită cu adevarata pace lăuntrică. Din cauza aceasta nu vom da aprobarea noastră pozițiilor amintite din buget și în urmare nu vom lua parte la votarea bugetului. (Aplauze la Poloni).

Cum judecă Bulgaria căderea guvernului Venizelos?

Schimbarea guvernului grec și venirea la putere a celui nou sub președinția lui Gounaris — bărbat politic de seamă — fără urmările la cari se așteptau partizanii triplei înțelegeri a produs deocamdată o linștiere în cercurile politice bulgare.

Faptul că Zographos a luat ministerul a facerilor străine și de natură însă a neliniști cercurile cari urmăresc o înțelegere cu Grecia — și fiind legăturile noului ministru cu Venizelos, un dușman declarat al Bulgariei.

Inăsprirea relațiunilor greco-bulgare datează politicei lui Venizelos a legat Bulgaria de Turcia printre alianță de apărare, care nu se punea în aplicare decât în cazul atacării Bulgariei de către Grecia.

Neutralitatea Bulgariei față de Turcia și asigurarea granițelor ei din partea aceasta — era prețul acestei alianțe din partea imperiului turc.

De aceea s-au și produs declarațiunile oficiale bulgare, cari asigurau că Bulgaria va păstra neutralitatea să în cazul unui război turco-grec.

Noul guvern grec a anunțat păstrarea unei neutralități cinstite și declarația aceasta a produs o vădită mulțumire în cercurile guvernamentale de aci.

Pentru un timp oare-care este deci asigurată putința oricărui conflict cu Grecia și aceasta este ca și un nou succes al diplomației germane, care a făcut din Bulgaria o aliată germanică în inima Balcanilor, servind interesele mai înalte ale alianței germano-austriace.

La Sofia rolul covârșitor pe care-l joacă Bulgaria este știut și deocamdată, cercurile rusofile se văd puse într-o situație grea.

În orice caz Bulgaria și Turcia joacă o carte primejdioasă, dar politica aceasta este infățișată ca singura care poate apăra interesele ei naționale, atât de opuse Serbiei și Greciei.

In legătură cu cele de mai sus se pune și incetarea încercărilor sărbo-bulgare cari n'au reușit să ducă lucru la bun sfârșit, cu toate mijlocurile triplei înțelegeri la Sofia.

Stirile Săptămînii.

Sibiu, 11 Martie n.

Vitejia Românilor. Ziarul German »Bosnische Post« din Serajevo în Nr.ul său din 7 Februarie a. c. scrie sub titlul »Ofișirii noștri«.

«In 7 Noemvrie 1914 a luptat un batalion din regimentul Nr. 63 sub comanda dlui căpitan Ott că să acopere mișcarea brigadei. Rușii au năvălit însă cu o putere mare și cu trei secțiuni de mitraliere asupra acestui batalion. Batalionul a ajuns deci într-o stare foarte critică, căci avea numai o secțiune de mitraliere sub comanda dlui locotenent Rimbaș. Acest batalion a cucerit totuș înălțimile și a respins pe Ruși. Cinci ore dela 1 până la 6 ore după amiazi a ținut această luptă desperată în care a invins regimentul nostru Nr. 63 și în care s'a distins din nou dl locotenent Rimbaș».

Același ziar serie următoarele în numărul său din 9 Februarie a. c., sub titlul: Din luptele batalionului de vânători de câmp Nr. 23».

„După a doua cucerire a orașului Šabat (în Serbia), au înaintat trupele noastre în Noemvrie 1914 să cucerească înălțimile foarte înărite dela Mišar, care se află la sud de oraș Sârbii l'au mai întărit într'un mod tehnic, care dovedește, că Sârbii sunt foarte buni specialiști în astfel de lucrări.

Batalionul de vânători de câmp Nr. 23, a cărui fețiori se compun în majoritate din Români mai puțini Maghiari și Germani, se reîncrutează din Ardeal. Acest batalion a înaintat pe lângă râul Sava pe partea dreaptă și în curmeziș pe frontul întreg compunând aripa stângă (de est) a frontului. Artileria inimică însă a susținut fără întrerupere un foc foarte viu de granate și șrapnele.

Batalionul numit a început înaintarea în 3 Noemvrie 1914 la 2 ore și 30 minute după amiazi și de și obuzele inimice cădeau ca grindina, a alungat până seara infanteria sărbescă din două poziții, cari erau întărite una

după alta. Înzadar au mai încercat Sârbii să a-lunge batalionul acesta din pozițiile cucerite, căci Români s'au așezat bine acolo.

Un ordin de zi francez — alarmant. Biroul Wolf comunică, că în pădurile argonice s'a găsit următorul ordin de zi în buzunarul unui ofișer francez căzut pe câmpul de luptă:

„Invadarea noastră e sigură. Armata franceză a luptat în contra nemților timp de șapte luni având cunoștință învingerii sigure. Armatate germane nu mai pot căpăta întărituri. Germanii au pierdut mai mult de 3 milioane de oameni și țara lor nu mai e în stare ca să dea noui ofișiri armatei. Tunurile germane sunt folosite, iar o mare parte din granatele lor nu explodă.

Material de război nu și mai pot procura, decât cu greutăți foarte mari. Flota engleză și franceză confiscă ori ce mărfuri destinate Germaniei, astfel că guvernul nu mai poate provoca cu alimente cetățenimea germană. Faptul acesta îl dovedește epistolele, care ne-au căzut în mână ale cetățenilor germani. Banii germani arată în țările neutrale o devalvare (scădere) a valorii lor cu 16 procente. Aliații Germanilor au fost bătuți pretutindeni. Turcia e amenințată în propria Capitală de flota franco-engleză; România și Grecia au mobilizat, pentru ca să se alieze cu noi. Ruși chiar acum lucră cu zor la respingerea totală a armelor austro-germane.

Vapoarele germane nu cutesă să iasă la larg de sub apărarea porturilor. Toată înțelepciunea submarinilor germane s'a restrâns la scufundarea vaselor de comerț. Germania nu merită nici o milă, deoarece ea contrar dreptului internațional al găinilor a devastat întreaga Belgie.

Armata germană a bombardat orașe deschise, a aprins sate întregi, a ucis bătrâni și copii, a necinstit femei și fete fecioare.

Stirile, cari vin din tabere germane dela prizonieri, descriu în colori vii situația demnă de plâns a celor care au ajuns în prinsoare germană; mulți dintre dânsii mor de foame.

Invadarea oștilor aliate e sigură. Germania trebuie zdrotbită cu totul».

Biroul Wolff spune, că e de prisos să i se adaugă vre-un comentar acestui ordin de zi.

Generalul Pau la Lemberg și Varșovia. O telegramă din Berlin anunță că generalul Pau, după vizita făcută la Petersburg a plecat la Lemberg și de-aici la Varșovia, unde va sta câteva zile.

O altă telegramă din Lemberg anunță următoarele: Ziarul „Progrès“ care apare la Lyon anunță: General Pau a petrecut câteva zile la Lemberg, iar de aici a plecat la Varșovia. Atât în Lemberg cât și în Varșovia a examinat toate planurile de situație și a studiat cu deosebire măsurile luate pe urmă apărarea Varșoviei. Alături, în drum spre casă, generalul Pau a sosit la Iași.

Ziarul „Lloyd“ spune, că dela intrarea Turciei în război, se află închise în Marea Neagră 95 vapoare, între cari 11 vase engleze, 27 rușe, 5 belgiene, 12 grecești, 9 italiene, 2 suedeze, 10 românești, 2 daneze, 1 olandez, 1 bulgar și 5 franceze.

Rănirea alor doi generali francezi. In lupte mai proaspete din Franța doi generali au fost răniți: Manoury, care și-a pierdut ochiul stâng și i-s-a zdrotbit falca și generalul Villary, care fiind rănit la frunte a suferit o zguduire de crieri.

Direcția poliției din orașul nostru ne aduce la cunoștință, că grâul, secara, orzul, cuciuruzul și cartofii, precum și făina din acestea, ea și făina de urez, nu se pot scoate de pe teritoriul orașului, decât cu certificat dela direcția poliției. Pe postă în pachete se pot trimite.

Au murit în spitalul militar din Sibiu. Infanteristul L. Minea din Zernești, reg. 31 comp. 2 de rezervă. — Dr. Max Iobel, reg. de inf. Nr. 8 din Boskovits (Moravia). — Mladen Dadie, reg. de honvezi 19, comp. 11. — Iosif Albert, dela artleria de munte, reg. 12. — Ioan Balkat, reg. 23 de honvezi, din Hosszutelke. — Nicolae Mânzat din Poiana Mărului reg. 23 de honvezi. — George Hosszu, reg. 12 de honvezi din Szakálasfalu com. Sătmár. — Eduard Fiath, reg. de honvezi 23, din Nagy-Pestény, com. Hunedoarei.

Inșelătorii armatei. Încă cu multe zile mai înainte s-au incredințat ofițerii noștri de pe câmpul de luptă, că prea se rup repede vestimentele noi ale soldaților. Ba unii soldați se plângau, că le îngheță oasele în hainele subțiri de vară, pe cari le primesc. Dând mai multă luare aminte plângerilor de acest fel al soldaților ofițerii au spus cazul șefilor de intendență ai armatei. Cerându-se și ajutorul poliției să pornit apoi un control aspru pentru a se afla rădăcina acestui rău. Nu peste mult apoi această cercetare energetică și-a avut rezultatul dorit. Controlându-se magazinile furnizorilor de stofă pentru uniformele soldaților s-a dat de urma unor înșelătorii nemai pomenite. Căci vechiile furnizori ai armatei austro-ungare, cari aveau cea mai nemărginită încredere din partea înaltului comandament militar al nostru, au abuzat într'un mod josnic de această încredere. În loc să trimită stofe conform mustrei arătate la încheierea contractului și din cari metru costă 12—13 coroane, aceștia furnizau postav fals, un fel de materie slabă și putrezită, din care nu făcea metru nici 3 coroane. Si căte sute de mii de metri nu s-au comandat pentru sărmăni noștri soldați, ca să nu le fie frig pe acolo prin zăpada fioroșilor Carpați.

S'au mai aflat apoi și alte feluri de înșelătorii. Căci dacă se și furniza căteva cantități de postav mai bun apoi se porneau înșelătorile cele mai murdare la măsurarea stofei. Căci e destul ca la fiecare metru să se măsoare mai puțin cu câțiva centimetri pentru ca să se obțină o cantitate furată de zeci de mii de metri.

Dintre hoții mizerabili au fost prinși până acum cinci și anume cei principali; aceștia sunt: Várady B. Sándor, Ligeti Miklos, Várady Dezső Kohn B. Béla și Taubesz Jenő, toți osmeni cu o anumită poziție socială în viața Budapestei. Aceștia încep să-și descopere mereu tovarășii. De altfel poliția mână în mână cu autoritățile militare urmează cercetările.

După cum își arată dorința și ziarul guvernului maghiar «Budapesti Hirlap» principalii mișei ar trebui judecați la moarte prin streang. Vom vedea întru cât se va da această satisfacție soldaților cari au avut de indurat atâtea groaznice chinuri din cauza mișelor.

Făină de paie.

Între multele ciudățenii aduse de război să poate număra și fabricarea făinei de paie. În Germania se fabrică făina aceasta. Paiele se tăie mărunt și să pun la măcinat ca grăunțele. Cătoarnă de 6—8 ori între roata de măcinat ale morii până să mărunțesc ca făina. În stare măcinată să folosească la nutrirea cailor și a porcilor, bine înțeles amestecate cu alte nutrețuri. Adevărat, că vitele nu se vor îngrișa de o astfel de brană, amestecată cu alte nutrețuri poate

fi folosită între împrejurări neobiceinuite și să pot crăpa grăunțe, cari se recer la nutrirea omului. La toată întâmplarea e un semn caracteristic al spiritului de crăpare german.

ECONOMIE

Cum să cultivăm cartofi văratici.

Greutatea traiului, provocată prin lipsa tot mai mare de bucate și prin continua urcăre de prețuri a acestora, ne apăsa din zi în zi tot mai tare umorii. După semnele, ce se arată nu e nădejde, ca să trezem prea ușor peste viscolul neajunsurilor. Dușmanul e încă îndărjit și ostasii noștri vor trebui încă mult timp să strălucească cu vîțeja lor spre a-l înfrângi. Îsbândă deplină însă numai atunci se va întâmpla, dacă și noi cei rămași și acasă ne vom face cu toții datorință. Cu deosebire economiei, talpa țării, au de împlinit grele și însemnante datorințe.

Roadă pământului, astăzi atât de scumpă și de rară și tot atât de însemnată pentru purtarea războiului, ca și munitia, va atârna în mare parte dela hărnicia și dibăcia cu care o vor ști stoarcă din el. O producere cât mai de vreme a unor plante, cari sunt de mare lipsă la nutrire poate fi mult înlesnit traiul și ușura grijile. O plantă de felul acesta sunt cartofii (crumpene). Între împrejurările de astăzi o producere a lor cât mai de vreme ne poate aduce un venit foarte frumos. Sunt ținuturi în părțile Bănatului, unde în vreme de pace plătesc arânda pentru juger de loc, pe care-l sămână cu cartofi câte 250—300 Cor. arândă. Dacă acesta pe lângă o arândă aşa de mare pot lucra cu venit, oare pentru ce nu s-ar putea face lucrul acesta și airea, cu deosebire a celor unde locul e aşa zicând în cinste.

Cartofii văratici sunt o marfă foarte căutată la orașe, ba în zilele grele prin cari trezem putem zice că și la sate.

Drept-aceea cred, că comunicarea unor amănunte referitoare la cultivarea lor vor face bune servicii economilor noștri.

Pământul potrivit pentru astfel de cartofi să fie ce vamai înfânăt, mai ușor și mai călduros. Un pământ închegat, mălos și răcoros nu e priuincios pentru că de regulă e cam rece și cartofi deja încoltiți să răcesc în el, iar colțul de regulă se putrezește și toată desvoltarea se întârzie cu câte 2—3 săptămâni.

Pregătirea pământului e bine să se înceapă cu arătura de toamna, de altfel în multe locuri — cu deosebire unde pământul e mai afund dela natura lui — se ară numai primăvara. Gunoirea încă să nu lipsească mai cu seamă, dacă pământul e cam sărac de hrână peatră plante. Mai cu cale e, ca încă la plantă care a fost înainte de cartofi sămânță, să se fi pus gunoiu. Atunci putem aștepta o roadă foarte frumoasă.

Ce se atinge de soiurile potrivite pentru sămânță, cele mai obiceinuite și cunoscute sunt cele trăndafirii (roza).

Acștăe încolțesc foarte iute și se și desvoală curând. Spre a avea o roadă cât mai bogată și mai din vreme, cartofii de sămânță trebuie puși la încolțire încă înainte de ai sămâna. Încolțirea se întâmplă în felul următor. Cartofii de mărime mijlocie pe la începutul lui Martie să scot afară din pivniță sau de unde au fost așezate pentru iernare, se iau în mână unul de unul și se depărtează de pe ei toate acele firicele de colți, cari sunt mai subțiri ca sparga și se lasă numai acele firicele, cari sunt mai scurte și mai groase.

De regulă până la timpul mai sus amintit cartofii încolțesc și lucrarea aceasta dacă să întrelasă nu vom avea cartofi roditori, ci o marfă de a două mână. Cartofii aleși în felul acesta să pun într-un ciubăr, lădă, corfă sau un alt vas la o înălțime de 20—30 cm. și să lasă în pivniță, în casă, eventual în grăjd spre a încolții. Aici după cum e și primăvara mai călduroasă sau mai recoroasă să poate grăbi sau întârzia încolțirea. Când firele de colți au o lungime de 15—20 cm. să samână cartofii în pământ încălzit. A prea grăbi cu sămânarea în pământ prea rece nu consult, deoarece pier firele de colți.

Inainte de sămânăt pământul se fie arat și bine grapat. În locuri resp. ținuturi mai calde se pun în ciuburi, ca de obicei cu firele de colți în sus, cari adeseori cu vîrful stau afară. În ținuturi mai recoroase să fac niște mormane înalte de 20—30 cm. cu sapă sau cu plugul adunând 2 braze laolaltă și în pământul acesta ridicat apoi să pun cartofii unde au cu mult mai multă căldură și să desvoală mai curând. Aici să sapă de 2 ori și de regulă deși prin Iunie aveau cartofi noi. Printre cartofi se mai pot sădi alte plante sp. varză și astfel avem două culese întrun an de pe același loc.

Modul acesta de cultivare al cartofilor e foarte răspândit la Švabia din Bănat și cred, că și în părțile ardeleni să poate introduce cu ușurință, mai cu seamă, că în estan vor avea cartofi un preț foarte mare.

I. O.

Să înlocuim boii de jug, cu vaci și cu bivalițe.

In țările dela apus, ba chiar și pe la noi unele locuri, economii au folosit și până acum în loc de boi, vaci și bivalițe la jug. În modul acesta numeroi economi, au tras un folos îndoit după vitele lor: odată ca vite de lucru, a două-oară ca vite de lapte și prăsălă.

Până acum economii nostri, ca și ceilalți economi din patrie și din Europa, n'au prea avut așa lipsă întrețină de a înlocui boii de jug, cu vaci și bivalițe, căci erau într'un număr de ajuns. Astăzi însă, când din cauză răsboiului se trec mii de boi pe zi, este foarte firesc lucru, ca să se facă aceasta schimbare.

Economii mai săraci, pe cele mai multe locuri, s'au folosit de vaci și bivalițe la jug și până acum. Ba în țara Oltului s'au folosit chiar și cei mai bogăți cu bivali și bivalițe, deși poate că unii ar fi putut folosi de cei albi sau roșii.

„Cassa de păstrare“ (reuniune) în Sălistea.

Convocare.

P. T. membrii »Cassei de păstrare« (reuniune) în Sălile de reunii sunt invitați la

a XXXI-a adunarea generală ordinară,

conform § 15 din statutele reuniunii, pe Joi în 26 Martie v. (8 Aprilie n.) a. c. la 2 ore p. m., în sala festivă a școalei gr.-or. române din Saliste, pe lângă următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
  2. Raportul direcției.
  3. Raportul consiliului de inspecție.
  4. Staverirea bilanțului pro 1914. distribuirea profitului și votarea absolvitorului.

Domnii membrii cu vot decisiv, — adeca aceia, cari sunt trecuti cu cel putin 3 luni inainte de adunare in registrul membrilor, — sunt in sensul dispozitiunilor § 10 din statute rugati a si depune paratile de fondare si documentele de plenipotența la cassa institutului cel mult pana in 6 Aprilie st. n., iar la institutele, cari sunt membre la „Solidaritatea” pana in 5 Aprilie st. n. 1915.

Sălăște, 16 Martie 1915

Directiunea.

CONTUL BILANT

PASIVE

ACTIVE

	K	f		K	f	
Cassa în număr	44462·65			Capital societar	250000 —	
Bon în Giro-Conto la Banca austro-ung.	" 58823·38		103286	03	Din emisiunea a treia	" 159200 —
Cambii	" 889273·64			Fondul de rezervă	" 193800 ·01	
Cambii cu acoperire hipotecară	" 288738—		1178011	64	Fondul de binefaceri	" 60098 ·05
Imprumuturi hipotecare			921688	96	Fondul unui spital public în Sălbiște	" 74563 ·36
Conturi curente cu acoperire			792662	68	Fondul de penziune	" 34047 ·66
Credite personale			245937	50	Depozite spre fructificare	
Efecte publice și diverse acții			445855	10	Reescont	
Casele institutului			96000	—	Imprumut pe efecte	
Imprumuturi din fondul de binefaceri			60098	05	Creditori	
Depuneri înființ spital public în Sălbiște			74563	36	Dividende neridicate	
Depuner. fond de penziune			34047	66	Interese anticipate pro 1915	
Mobilier	4976—			Profit net		
Amortizare	576—		4400			
Debitori			13501	54		
Interese transit. restante la împrum. hipot.			44609	33		
			4014661	85		
					4014661	85

DEBIT

CONTUL PROFIT și PIERDERI

CREDIT

Interese :		K	f	Interese :		K	f
pentru depozite spre fructificare	129708·14			dela cambii	91581·49		
" reescont	6453·11			" imprumuturi hipotecare	70124·58		
" părțile de fondare noui	3454·67			" credite de Contcurrent	43465·05		
" fondul de penziune	1710·90			" credite personale	12411·06		
		141326	82	" efecte	18982·10		
Spese :				Chirii		236564	28
Salare și bani de quartier	28713·88					2868	90
Marce de prezență	1624·—			Proviziune, profit la monete și alte venite		3444	88
Imprimeate, registre, porto, diverse	7104·28	37442	16				
Contribuții :							
directă	7787·85						
10%, după interesele depozitelor	12970·80	20758	65				
Amortizare :							
din casele institutului	1000·—						
mobilier	576·—	1576	—				
Profit net		41777	43				
		242881	06				

La finea anului 1913 au fost 281 membri, in anul 1914 au repășit 7 membri, de nou au intrat 50; la finea anului 1914 au fost 324 membri cu 2500 părți de fondare.

Săliște în 31 Decembrie 1914.

Directiunea:

Dr. N. Calefariu m. p. president.

C. Hertia m. p. dir. exec.

Dr. N. Comsa m. p.

Dr. I. Stroja m., p.

D. Rosca m. p.

D. Lăpădat m. p.

Petru I. Comșea m. p.

N. Hențiu m. p. B. Com

Publicațiune.

Comuna politică Hăsság (Hașag) se arădează pe calea licitației publice în 6 Aprilie st. n. a. c. (a 3-a zi de Paști) la 2 ore p. m. păsunatul din „Ogoară“ respective „Miriști“ pentru 400—500 oi pe timbal dela 7 Maiu a. c. până la 6 Maiu 1916 st. n.

Condițiile mai deapăpe se pot vedea la primăria comună.

Hăsság, în 1 Martie 1915.

Primăria comună.

Ludovic Ferencz

creier de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cole mai nene stofe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbațișoare

indigene, din
cari se execută după măsură cele
mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaquette și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atenționă
merită noutățile de
pentru
pardesluri și „etc.“, cari
se afă totdeauna bogat.

Asupra rev. nr. 19
cofecționate în ateliere
în Sibiu, împărtășite
permăt a atrage deosebită atenționă
a On. domni preoți și teologi ab-
solvenți. — În cazuri de ur-
gență confeționez un rând
complet de haine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de articli
de uniformă, după prescripție crea-
tură ea mai nouă.

Semne de foc

și de lucru

stejar Tânăr bine uscat.

De vânzare 600 stânjini în stația
Vurpăr (Vurpod) și 5500 stânjini
în pădure.

12 coroane stânjinul în
pădure (drum), calea este dreaptă
fără dealuri.

Cu **85 coroane** vago-
nul de 10.000 Kgr. încărcat și pre-
dat din stația Vurpod, sau cu **14**
coroane stânjinul.

Cu **105 coroane** va-
gonul de 10.000 Kgr. încărcat și pre-
dat în stația Vurpod, sau cu **17**
coroane stânjinul.

Asemenea am lemne de lucru,
10.000 butuci. 6000 gramezi cu aș-
chii amestecate cu dărabe grease.

Pădurea departe 2 Kilometri de
stația Vurpod. Preț foarte convena-
bil. Adresa: 2055

S. M. Marinescu

Vurpod Nr. 229, lângă Sibiu.

Se caută o doică

la o familie de român. Adresa se
află la administrația »Foi Poporului«
2061

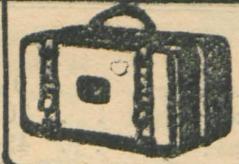
Ocasă

cu mai multe odăi de locuit, mai
mari și mai mici, apoi două prăvă-
lii și un loc mare cu frontul către
trei străde, ce se poate folosi pen-
tru internat, școală, hotel etc., e de
vânzare. A se adresa în Sibiu,
Huetplatz Nr. 4 a 2059

Atelier de cirelărie, șellirie și cofetărie ORENDT G. & FEIRI W.

Telefon 313 (odinioară Societates cirelarilor) Telefon 313
Strada Cisnădiei 45 - SIBIU - Hettauer Gasse 45

Magazia foarte bogată în
articole pentru căro-
jat, călărit, vânăt,
sport și voiaj, po-
clăsi și procovă-
turi, portmonee și
bretele solide și

alte articole de gra-
ianerie cu prețuri
mai modeste. Cu-
rele de masini, cu-
rele de cusut și le-
gat, Sky (vârzoabă)
permanent în depozit.

Toate articolele din brânză sunt și reparatură lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comanda prin postă se efectuează prompt și consecvențios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela securile
cice mai ieftine până la cele mai fine, copri-
toare (toluri) de cai și cofere de călătorie.

Fire cu ochiuri de oțel Nr. 29 c.

Ite (garnituri de războiu)

cu ochiuri în lungimea obișnuită de
15 mm, tare legat cu bâte cu tot,
înălțimea 27 cm, ață Nr. 36/2

Lungimea 18 18 18 21 21 21
21 24 24

Nr. firelor 650 720 840 720 780 840
960 780 960

Spete de țesut cu dinți de alamă
sau de oțel în toate mărimele să așf
in depozit.

Listă de preț la cerere se trimit
gratis și franco.

CAROL F. JIRELI

Sibiu și Alba-Iulia.

Cea mai bună apă pentru dinți

fost la mai multe expoziții internaționale premiată cu cele mai înalte distincții.

500 coroane plătesc acelaia, care după folosirea

sticlă 80 fileri — va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartila-Winkler's Nachf. **L. PLAN,**

Wien, X., Goethegasse 7.

Se capătă în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apă de dinți alui BARTILLA. Denunțări de falsificări vor fi bine plătești. La locuri unde nu se poate căpăta, trimite eu 7 sticle cu cor. 5.80 franci.

1 metru pătrat lemne la joagăr . . . K 4·70
(rămășițe dela butuci)

1 metru pătrat lemne " " " 3·50
(rămășițe de brad)

o legătură de lemne " " " —40

Direcțiunea joagărului

Bihaly, Neumann & Co.

Telefon Nr. 76 **SIBIU** Telefon Nr. 76

Depozite în Sibiu, unde încă se află de vânzare:

Otto Eberlein, strada Faurului Max Wenrich, strada Șaguna
Iosif Krauss, strada Șevis Isak Silbinger, „ Nouă 43

MOBILE

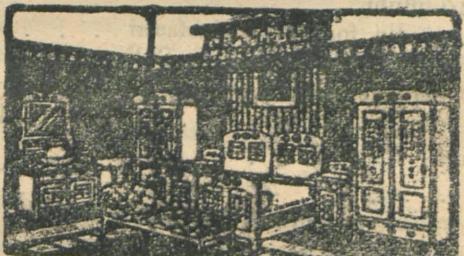
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU - NAGYSZEBEN, str. Sibiu 37

Specializat în:
mobile de tot felul
pentru casă sau că-
sărișii, mobiliere de
bucătărie, vîlă, ins-
titută, coșeriu și
recuperări.

— Tel. Nr. 47 —
— Ingrijitor în casă, înstruc-

Atelier propriu de tapiserie

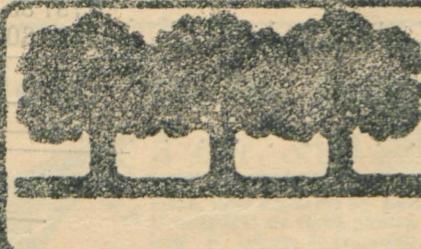
Se lucrează după planuri artistice

Berea albă și neagră din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Că berea pe
a a neagră e
iorie din
te poate
vedea și de
acela că
pătrări
a a lăptă
meni secă

Numai odată în viață!

50.000 străie (acoperitoare)

à Kor. 2.90

designate pentru export în Balcani, dar rămasă din cauza răbsoiului
lucrate din lână Himalaya verită de Brünn, foarte durabile, în tare cald
și feare bune pentru iarnă, cam 200 cm. lungime și 180 cm. lățime,
desin cu vârfi și borduri de culori minunate, sunt de vânzare numă.
în scurt timp, cu prețul jumătății de numai Kor. 2.90 pro bucată.
Aceste străie sunt vrednice încă odată atât, iar de vânzare să
află pe lângă acestea prețuri senzionaționale numai atât timp că
ajunge depozitul.

1 buc. străie de iarnă costă numai K 2·90

3 " " " 8·25

6 " " " 16·—

Singura vânzătoare cu rambursă prin:

M. Swoboda, Wien, II/12, Hiessgasse Nr. 13—348